

Antisväll-policy för ansvarsfull personaldimensionering och stärkt politiskt budgetansvar

Bakgrund

Bräcke kommun befinner sig i ett ekonomiskt ansträngt läge. Samtidigt har kommunfullmäktige fattat beslut om återhållsamhet, effektivisering och i vissa fall minskad personalvolym.

Det yttersta ansvaret för kommunens ekonomi vilar på den politiska ledningen. Budgetbeslut och besparingskrav måste därför få faktisk genomslagskraft i organisationens utveckling. En vakant tjänst är inte kostnadsneutral. En återbesättning innebär i praktiken ett nytt ekonomiskt åtagande. Om återbesättningar sker per automatik riskerar politiskt beslutade effektiviseringar att urholkas.

Flera svenska kommuner har därför infört tydliga system för återbesättningsprövning och strukturerad rekryteringskontroll, exempelvis:

- Vindelns kommun – med formell återbesättningsprövning innan rekrytering
- Värnamo kommun – med politiskt beslutad rutin för återbesättningsprövning
- Mora kommun – med krav på intern kompetensinventering före extern rekrytering
- Upplands Väsby kommun – med strukturerad behovsanalys innan tillsättning

Detta är inte uttryck för misstro mot tjänstemannaorganisationen. Det är uttryck för tydlig styrning och ekonomiskt ansvarstagande. Bräcke kommun behöver nu ett tydligt, politiskt förankrat ramverk som säkerställer att personalvolym och kostnadsutveckling står i linje med beslutade mål.

Syfte

Syftet med denna motion är att införa en Antisväll-policy som:

- Säkerställer att personalvolymen utvecklas i linje med politiska beslut
- Förhindrar automatisk återbesättning av vakanta tjänster
- Stärker kommunstyrelsens uppsikt över kostnadsutvecklingen
- Skyddar kärnverksamheten genom långsiktig ekonomisk kontroll

Förslag till ramverk

1. Återbesättning är inte automatisk

En vakant tjänst ska inte betraktas som en självklar återbesättning.

Varje återbesättning ska prövas mot:

- Gällande besparings- och effektiviseringsmål
- Beslut om minskad personalvolym
- Alternativa organisatoriska lösningar
- Digitalisering eller samverkan
- Långsiktig ekonomisk konsekvens (minst tre år)

Dokumenterad återbesättningsprövning ska genomföras innan rekrytering påbörjas.

---

2. Politisk prövning vid ekonomisk påverkan

Vid följande situationer ska ärendet underställas kommunstyrelsen för prövning innan rekrytering får inledas:

- Nyinrättande av tjänst
- Återbesättning under period av ekonomisk återhållsamhet
- Återbesättning som innebär ökad kostnadsnivå
- Återbesättning som avviker från beslutad personalram

Den politiska prövningen avser organisatoriska och ekonomiska ramar – inte individrelaterade bedömningar.

---

3. Krav på konsekvensanalys

Inför varje ny- eller återbesättning ska ansvarig chef redovisa:

- Ekonomisk konsekvens över tre år
  - Alternativa lösningar som prövats
  - Påverkan på nämndens totala personalkostnadsutveckling
  - Förenlighet med kommunens flerårsplan
-

4. Årlig redovisning till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen ska årligen redovisa:

- Total personalvolym
- Förändring jämfört med föregående år
- Administrativ andel av personalstyrkan
- Personalkostnadens andel av kommunens totala drift

Redovisningen ska tydliggöra hur utvecklingen förhåller sig till beslutade effektiviseringsmål.

Principiellt ställningstagande

Politiken kan inte fatta beslut om minskad personalvolym samtidigt som återbesättningar sker utan politisk förankring.

Ekonomisk styrning måste vara sammanhängande.

En Antisväll-policy är därför inte ett anställningsstopp. Det är ett styrningsverktyg för att säkerställa att varje tillsättning är nödvändig, genomtänkt och långsiktigt hållbar.

Yrkande

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Moderaterna att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram och införa en Antisväll-policy i enlighet med motionens ramverk.
2. Att återbesättningsprövning görs obligatorisk för samtliga tjänster i kommunen.
3. Att ny- och återbesättningar med ekonomisk påverkan underställs politisk prövning enligt fastställda kriterier.
4. Att årlig redovisning av personalvolym och personalkostnadsutveckling sker till kommunfullmäktige.

Moderaternas kommunfullmäktigegrupp

Johan Loock

Marina Mellgren

Martin Halvarsson

Marina Fridberg